

25-27.09.23р. 14гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Євген Плужник – один із провідних поетів «розстріляного відродження». Урівноваженість душевного стану ліричного героя, мить і вічність у чуттєвому вираженні. «Вчись у природи творчого спокою», «Ніч...а човен – як срібний птах!»

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою:
moshev2020@icloud.com

ХІД УРОКУ

1. Біографія Євгена Плужника.

▪ Скласти хронологічну таблицю

Євгѐн Пáвлович

Плужник (літературний псевдонім Кантемирянин; 26 грудня 1898, Кантемирівка, Воронізька губернія — 31 січня 1936, Соловки) —

український поет, драматург, перекладач.

Народився у слободі Кантемирівка Богучарського повіту Воронежської губернії (Східна Слобожанщина).

Деякий час вчився у Воронежській гімназії (виключений за участь у нелегальних гуртках), пізніше — у Ростові-на-Дону, Боброві (Воронежчина). 1918 року родина переїздить на Полтавщину, де Є.Плужник працює вчителем

мови та літератури. З 1920 навчався у Київському зоотехнічному інституті, в якому працював чоловік його сестри, навчання покинув, щоб стати актором. З 1921 поет навчавсь у Київському музично-драматичному інституті імені Миколи Лисенка, де вчився у відомого тоді професора Володимира Сладкопєвцева разом із В.Строєвим та В.Осеєвою. Попри успіхи в інституті він був змушений покинути навчання через туберкульоз. З 1924 стає активним учасником організації «Ланка». У 1926 році хвороба загострилася, однак поет вижив («Ти знаєш, якщо дуже захотіти, можна і не вмерти...»). Лікування проходив у Ворзелі. Відтоді двічі на рік — в Криму або на Кавказі. 1923 року Євген працював у редакціях, був перекладачем, а вечорами продовжував самоосвіту й писав вірші.

4 грудня 1934 заарештований НКВС. Звинувачений у належності до націоналістичної терористичної організації. В березні 1935 виїзною Військовою колегією Верховного суду разом з Г.Епіком, М.Кулішем, В.Підмогильним, О.Ковінькою та ін. засуджений до розстрілу. Згодом вирок змінено на довготривале табірне ув'язнення на Соловках, де він помер від туберкульозу. Його останніми словами були «Я вмиюся, пригадаю Дніпро і вмиру». Похований на табірному кладовищі. Могила не збереглася.

Реабілітований у серпні 1956.

- **Перегляньте:** Життєвий і творчий шлях ЄВГЕНА ПЛУЖНИКА.
<https://www.youtube.com/watch?v=IKsZ-qc0LbQ&feature=youtu.be>

2. Робота над поезією (виразне читання)

Вірш «Вчись у природи творчого спокою» Є.Плужник

Вчись у природи творчого спокою
В дні вересневі. Мудро на землі,
Як від озер, порослих осокою,
Кудись на південь линуть журавлі.

Вір і наслідуй. Учневі негоже
Не шанувати визнаних вірців,
Бо хто ж твоїй науці допоможе
На певний шлях ступити з манівців?

- **Прослухайте:** Вчись у природи творчого спокою. Є.Плужник.
https://www.youtube.com/watch?v=FXyQU9i-1VA&feature=emb_title

Збірка — «Рання осінь»

Жанр: пейзажна лірика

Рік написання: 1927р.

Тема: вірець для творчої людини — природа, у якій все гармонійно поєднане, включене в життєвий коловорот.

Ідея: захоплення красою навколишнього світу і біль з приводу відсутності душевної гармонії, заклик шанувати природу, тому що все минеться, а людина все одно буде бажати гармонії з довколишнім світом.

Римування: перехресне

Віршований розмір: ямб

«Вчись у природи творчого спокою»: епітети: визнаних вірців, творчого спокою, дні вересневі порівняння – як від озер, порослих осокою. інверсія – дні вересневі риторичні запитання — хто ж твоїй науці допоможе На певний шлях ступити з манівців? До тих вічних цінностей, вірців, до яких варто звертатися, поет відносить природу, у якій все гармонійно поєднане, включене в життєвий коловорот. Людині притаманно сумніватися, помилятися. Тому потрібно і вчитися у природи, прислухатися до свого серця, своєї натури як частки цієї природи. І вірити, мати якісь ідеали, співзвучні загальнолюдським, щоб не схибити, не піти манівцями. Така головна думка поезії Є. Плужника «Вчись у природи творчого спокою...».

Прослухайте: Вірш “Ніч.. а човен – як срібний птах” (виразне читання)

- https://www.youtube.com/watch?v=d2X7wTl34Tw&feature=emb_title

Жанр: класична любовна елегія

Збірка: «Рівновага»

Тема: човен - як символ піднесеної душі ліричного героя, його романтичної мрійливості і закоханості в навколишній світ

Ідея: показ глибини і незбагненності світу

Художні засоби «Ніч.., а човен — як срібний птах!..»: звертання: Не спіши, не лети по сяйних світах, Мій малий ненадійний човне! апогея: І над нами, й під нами горять світи. І внизу, і в горі глибини **епітети:** срібний птах, ненадійний човне порівняння: човне - як срібний птах Мариністично-символічна поетична мініатюра.

Композиційно складається з 2 строф. Вірш, що увійшов до збірки «Рівновага» — «Ніч.., а човен — як срібний птах!..» — це мариністично-символічна поетична мініатюра, сповнена неоромантичного світовідчуття. Вона нагадує симфонію, у якій почуття ліричного героя й морські краєвиди зливаються в один візерунок, характеризують макрокосмос і мікрокосмос душі ліричного героя, його бунтівливу вдачу. Водночас морська стихія є втіленням вічності, що підносить душу людини до космічних вершин, до абсолюту світла.

- **Дайте відповідь (письмово):**

Чим поезія Є. Плужника споріднена із поезіями романтиків?

Домашнє завдання

1. Виконайте тестові завдання (с. 33, завд. №5).
2. Вивчіть один з віршів Є. Плужника напам'ять (на власний вибір).